

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 175 (XIX) — Nr. 534

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 7 august 2007

SUMAR

	<u>Pagina</u>		<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 573 din 7 iunie 2007 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 26 din Legea nr. 122/2006 privind azilul în România	2-3	Decizia nr. 579 din 7 iunie 2007 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 397, art. 399 și art. 401 din Codul de procedură penală	10-11
Decizia nr. 574 din 7 iunie 2007 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278 ¹ alin. 8 lit. a)—c) din Codul de procedură penală	4-5	Decizia nr. 580 din 7 iunie 2007 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 16 și art. 278 ¹ alin. 4, 6 și 7 din Codul de procedură penală	11-13
Decizia nr. 576 din 7 iunie 2007 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 393 alin. 1 din Codul de procedură penală	5-7	Decizia nr. 581 din 7 iunie 2007 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278 și art. 278 ¹ alin. 8 lit. a) din Codul de procedură penală	13-14
Decizia nr. 577 din 7 iunie 2007 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 138 alin. (3) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței	7-8	Decizia nr. 586 din 19 iunie 2007 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278 ¹ alin 1 și 2 din Codul de procedură penală	15-16
Decizia nr. 578 din 7 iunie 2007 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 327 alin. 3 din Codul de procedură penală	8-9		

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 573**

din 7 iunie 2007

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 26
din Legea nr. 122/2006 privind azilul în România**

Ion Predescu	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Antonia Constantin	— procuror
Claudia-Margareta Krupenschi	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 26 din Legea nr. 122/2006 privind azilul în România, excepție ridicată de Dong Zhenhua în Dosarul nr. 15.076/302/2006 al Judecătoriei Sectorului 5 București — Secția a II-a civilă.

La apelul nominal răspunde personal autorul excepției, însoțit de interpretul desemnat în cauză, dl Ioan Budura. Lipsește partea Oficiul Național pentru Refugiați, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită și care a transmis în prealabil la dosar note scrise prin care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

Cauza fiind în stare de judecată, autorul excepției susține că dorește să obțină o formă de protecție în România, sens în care solicită sprijinul Curții Constituționale.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției ca neîntemeiată, invocând jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 13 martie 2007, pronunțată în Dosarul nr. 15.076/302/2006, **Judecătoria Sectorului 5 București — Secția a II-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 26 din Legea nr. 122/2006 privind azilul în România.** Excepția a fost ridicată de Dong Zhenhua într-o cauză având ca obiect soluționarea unei plângeri împotriva hotărârii Oficiului Național pentru Refugiați de respingere a cererii de acordare a protecției umanitare.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că dispozițiile art. 26 din Legea nr. 122/2006 aduc atingere prevederilor art. 26 și art. 30 din Constituție referitoare la viața intimă, familială și privată, respectiv la libertatea de exprimare, prin aceea că nu menționează motivele temeinice în baza cărora se poate acorda protecția subsidiară. De asemenea, în raport cu art. 20 din Legea fundamentală, sunt invocate prevederile art. 9 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, referitoare la interzicerea arestării, deținerii sau exilării în mod arbitrar. În opinia autorului excepției, dispozițiile criticate dau posibilitatea unei aprecieri arbitrare din

partea instanței de judecată cu privire la motivele ce determină solicitarea unei forme de protecție subsidiară, în timp ce hotărârea acesteia trebuie să se fundamenteze pe condițiile concrete care au determinat părăsirea țării de origine și pe regimul politic care le generează. Mai arată că definiția noțiunii de risc serios, cuprinsă în alin. (2) al art. 26 din lege, și în special situația reglementată la pct. 3 din acesta, nu reflectă cazurile în care amenințarea asupra vieții ar putea surveni și din cauza unui regim politic dictatorial, după cum se cunoaște că se întâmplă în China. Ca atare, apreciază că dispozițiile legale criticate contravin și prevederilor art. 2 pct. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, referitoare la dreptul la viață, precum și ale art. 3 din aceasta, privind interzicerea torturii.

Judecătoria Sectorului 5 București — Secția a II-a civilă apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece textul de lege criticat este interpretat în funcție de criteriile prevăzute la alin. (2) al art. 26 din Legea nr. 122/2006, criteriile ce acoperă o sferă largă a motivelor pentru care petentul solicită protecție subsidiară, astfel fiind îndepărtat riscul de apreciere arbitrară din partea instanței de judecată.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Guvernul apreciază că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 26 din Legea nr. 122/2006 privind azilul în România este neîntemeiată. Se arată, mai întâi, că din analiza susținerilor autorului excepției rezultă că acesta nu a formulat niciun argument în sensul neconstituționalității textului legal criticat în raport cu prevederile art. 20, art. 26 și ale art. 30 din Constituție, și nici față de art. 9 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Ca atare, critica de neconstituționalitate nu poate fi reținută. În plus, pretinsa insuficiență a textului în privința „motivelor temeinice” pentru care se poate acorda protecția subsidiară este o problemă care excedează controlului instanței de contencios constituțional. De altfel, aspectele criticate de autorul excepției au mai fost anterior examinate de Curtea Constituțională, aceasta pronunțându-se constant, în jurisprudența sa, în sensul constituționalității dispozițiilor legale criticate, astfel că aceeași soluție se impune și în prezenta cauză.

Avocatul Poporului consideră că dispozițiile art. 26 din Legea nr. 122/2006 privind azilul în România sunt constituționale. Apreciază că prevederile art. 26 din Constituție, invocate ca fiind încălcate, referitoare la respectarea și ocrotirea de către autoritățile publice a vieții intime, familiale și private nu sunt pertinente în cauză, textele criticate având ca obiect de reglementare acordarea protecției subsidiare. Totodată,

menționează că celelalte dispoziții din Legea fundamentală invocate de autorul excepției nu au incidență în cauza de față. Mai mult, precizează că determinarea circumstanțelor specifice fiecărei situații în parte, a riscurilor la care ar fi expusă o persoană în cazul returnării sale în țara de origine, precum și aplicarea sau interpretarea prevederilor legale criticate sunt aspecte ce excedează obiectul controlului de constituționalitate, acestea fiind atribute ale organelor competente în materie sau ale instanțelor de judecată.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate ridicată.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului și dispozițiile de lege criticate raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 26 din Legea nr. 122/2006 privind azilul în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 428 din 18 mai 2006, cu următorul conținut:

Art. 26 — Protecția subsidiară: „(1) *Protecția subsidiară se poate acorda cetățeanului străin sau apatridului care nu îndeplinește condițiile pentru recunoașterea statutului de refugiat și cu privire la care există motive temeinice să se creadă că, în cazul returnării în țara de origine, respectiv în țara în care își avea reședința obișnuită, va fi expus unui risc serios, în sensul prevederilor alin. (2), și care nu poate sau, datorită acestui risc, nu dorește protecția acelei țări.*

(2) *Prin risc serios, în sensul alin. (1), se înțelege:*

1. *condamnarea la pedeapsa cu moartea ori executarea unei astfel de pedepse; sau*
2. *tortură, tratamente sau pedepse inumane ori degradante; sau*
3. *o amenințare serioasă, individuală, la adresa vieții sau integrității, ca urmare a violenței generalizate în situații de*

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 26 din Legea nr. 122/2006 privind azilul în România, excepție ridicată de Dong Zhenhua în Dosarul nr. 15.076/302/2006 al Judecătoriei Sectorului 5 București — Secția a II-a civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 7 iunie 2007.

PREȘEDINTE,
ION PREDESCU

conflict armat intern ori internațional, dacă solicitantul face parte din populația civilă.”

În motivarea excepției ridicate, autorul invocă încălcarea prevederilor constituționale ale art. 20 — „*Tratatele internaționale privind drepturile omului*”, art. 26 — „*Viața intimă, familială și privată*” și ale art. 30 — „*Libertatea de exprimare*”. De asemenea, sunt invocate dispozițiile art. 9 din Declarația Universală a Drepturilor Omului referitoare la interdicția arestării, deținerii sau exilării în mod arbitrar, precum și art. 2 paragraful 1 și art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, privind dreptul la viață, respectiv interdicția torturii.

Analizând excepția de neconstituționalitate, Curtea Constituțională constată că, în jurisprudența sa, aceasta a mai examinat în numeroase rânduri constituționalitatea dispozițiilor art. 26 din Legea nr. 122/2006 privind azilul în România. De exemplu, prin Deciziile nr. 648 din 5 octombrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 971 din 5 decembrie 2006, și nr. 702 din 19 octombrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 931 din 16 noiembrie 2006, Curtea, respingând excepția de neconstituționalitate, a constatat, pentru argumentele acolo expuse, că acestea sunt în deplină concordanță cu prevederile constituționale și convenționale prin care se consfințește dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, precum și dreptul la respectarea vieții private și de familie. Totodată, s-a reținut că dispozițiile legale examinate conțin suficiente elemente și repere pe baza cărora instanța de judecată este în măsură să analizeze situația de fapt a solicitantului de acordare a protecției subsidiare și să hotărască în considerarea acestora, și nu pe criterii arbitrare, așa cum susține autorul excepției și în prezenta cauză.

Întrucât față de cele statuate de Curtea Constituțională prin deciziile menționate nu au intervenit elemente noi care să justifice modificarea jurisprudenței indicate, soluția și considerentele ce stau la baza acesteia își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

În plus, autorul excepției invocă prevederile art. 30 din Constituție, privind libertatea de exprimare, și ale art. 9 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, referitoare la interzicerea arestării, deținerii sau exilării în mod arbitrar, norme care, însă, nu au incidență în cauză.

Magistrat-asistent,
Claudia-Margareta Krupenschi

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 574

din 7 iunie 2007

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 8 lit. a)—c)
din Codul de procedură penală

Ion Predescu	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Marinela Mincă	— procuror
Florentina Geangu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 8 lit. a)—c) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Uniunea Națională a Barourilor din România în Dosarul nr. 798/288/2006 al Judecătoriei Râmnicu Vâlcea.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Magistratul-asistent informează completul de judecată că la dosarul cauzei s-a depus o cerere din partea autorului excepției, prin care se solicită amânarea judecării cauzei în vederea pregătirii apărării.

Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea cererii, pe care o consideră neîntemeiată.

Curtea, deliberând, respinge cererea de amânare a judecării cauzei, apreciind că aceasta nu este temeinic motivată, în sensul art. 156 alin. 1 din Codul de procedură civilă.

Având cuvântul pe fond, reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, făcând referire la jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 2 martie 2007, pronunțată în Dosarul nr. 798/288/2006, **Judecătoria Râmnicu Vâlcea a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 8 lit. a)—c) din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de Uniunea Națională a Barourilor din România într-un litigiu având ca obiect soluționarea unei plângeri împotriva ordonanței de scoatere de sub urmărire penală în baza art. 10 lit. b¹) din Codul de procedură penală.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia apreciază, în esență, că textul art. 278¹ alin. 8 lit. a)—c) din Codul de procedură penală suprimă dreptul la cercetarea judecătorească. Totodată, se arată că textul criticat ignoră principiul de generală aplicabilitate în dreptul penal *non reformatio in peius*, întrucât există posibilitatea ca prin propria cale de atac să își agraveze situația, redobândind calitatea de învinuit sau, mai rău, calitatea de inculpat, astfel încât persoana față de care s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală are motive rezonabile să se abțină de la a se adresa instanței.

Judecătoria Râmnicu Vâlcea consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului

și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, făcând referire la jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

Avocatul Poporului arată că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, textele de lege criticate fiind în deplină concordanță cu dispozițiile constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate ridicată.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 278¹ alin. 8 lit. a)—c) din Codul de procedură penală, astfel cum au fost modificate, dar cu păstrarea soluției legislative inițiale, prin Legea nr. 356/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 677 din 7 august 2006, și au următorul cuprins:

„*Judecătorul pronunță una dintre următoarele soluții:*

a) *respinge plângerea, prin sentință, ca tardivă sau inadmisibilă ori, după caz, ca nefondată, menținând rezoluția sau ordonanța atacată;*

b) *admite plângerea, prin sentință, desființează rezoluția sau ordonanța atacată și trimite cauza procurorului, în vederea începerii sau redeschiderii urmăririi penale, după caz. Judecătorul este obligat să arate motivele pentru care a trimis cauza procurorului, indicând totodată faptele și împrejurările ce urmează a fi constatate și prin care anume mijloace de probă;*

c) *admite plângerea, prin încheiere, desființează rezoluția sau ordonanța atacată și, când probele existente la dosar sunt suficiente, reține cauza spre judecare, în complet legal constituit, dispozițiile privind judecata în primă instanță și căile de atac aplicându-se în mod corespunzător.”*

Textele constituționale invocate în susținerea excepției sunt cele ale art. 21 alin. (3) privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil și ale art. 126 alin. (1) privind instanțele judecătorești, precum și prevederile art. 6 paragraful 1 privind dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Totodată, se susține că soluția legislativă criticată este contrară hotărârii pronunțate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în *Cauza Golder împotriva Marii Britanii (1975)*.

Examinând excepția de neconstituționalitate ridicată, Curtea reține următoarele:

Dispozițiile legale criticate au mai format obiectul controlului de constituționalitate. Curtea, prin numeroase decizii, a stabilit conformitatea prevederilor art. 278¹ alin. 8 lit. a)—c) din Codul

de procedură penală cu textul constituțional invocat. Astfel, prin Decizia nr. 508 din 18 noiembrie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.135 din 1 decembrie 2004, Curtea a reținut că plângerea prevăzută de art. 278¹ reprezintă, într-un sens larg, o cale de atac, care se supune principiului de generală aplicabilitate în dreptul penal *non reformatio in peius*. Într-adevăr, deși legea nu prevede în mod expres aplicarea acestui principiu cu prilejul soluționării plângerii împotriva actelor procurorului, rațiuni identice cu cele care determină extinderea aplicabilității acestui principiu și în alte situații decât cele prevăzute în art. 372, art. 385^b sau art. 414¹ alin. 1 din Codul de procedură penală justifică luarea sa în considerare și în cazul procedurii reglementate de art. 278¹ din același cod.

De asemenea, prin Decizia nr. 228 din 7 martie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 332 din 13 aprilie 2006, Curtea a reținut că, în cazul în care, potrivit art. 278¹ alin. 8 lit. a) din Codul de procedură penală, după judecarea plângerii împotriva soluției procurorului, instanța pronunță la rândul ei o hotărâre prin care menține această soluție, nu are loc o împiedicare a accesului la justiție, respectiv o încălcare a dreptului la un proces echitabil, dat fiind că hotărârea aparține în acest caz înseși justiției, iar partea nemulțumită are deschise, tot în justiție, căile de atac prevăzute de lege.

Nu poate fi caracterizată ca o încălcare a dreptului la un proces echitabil nici reglementarea soluției pe care o pronunță instanța în temeiul art. 278¹ alin. 8 lit. b) din Codul de procedură penală, întrucât împotriva încheierii astfel pronunțate persoana nemulțumită are posibilitatea exercitării căilor de atac prevăzute de lege, având deplina libertate de a demonstra nelegalitatea acesteia, folosind toate mijloacele procedurale ce caracterizează un proces echitabil. De asemenea, soluționarea fondului cauzei, în situația în care instanța, în temeiul art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală, admite plângerea,

prin încheiere, desființează rezoluția sau ordonanța atacată, reținând cauza spre judecare, constituie o etapă procesuală distinctă, guvernată de regulile procedurale aplicabile judecării în primă instanță și în căile de atac, reguli cu privire la care textele criticate stabilesc în mod expres că se aplică „în mod corespunzător”. Statuând în sensul celor arătate, dispozițiile art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală asigură posibilitatea părților de a formula apărări, de a propune probe și de a recurge la căile de atac prevăzute de lege, așadar de a se prevala de toate garanțiile procesuale care condiționează un proces echitabil, în deplină concordanță cu prevederile art. 21 alin. (3) din Constituție.

Aceleași considerente și aceeași soluție au fost reținute și prin Decizia Curții Constituționale nr. 859 din 28 noiembrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 31 din 17 ianuarie 2007.

Neexistând elemente noi de natură a determina schimbarea jurisprudenței Curții, cele stabilite prin deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

În sfârșit, Curtea constată că invocarea de către autorul excepției a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, respectiv a cauzei *Golder împotriva Marii Britanii (1975)*, nu are relevanță în aprecierea neconstituționalității prevederilor cuprinse în art. 278¹ din Codul de procedură penală, întrucât în speța respectivă Curtea Europeană a Drepturilor Omului a decis încălcarea prevederilor art. 6 paragraful 1 și art. 8 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, constatându-se refuzul de a se permite consultarea unui avocat pentru acționarea în justiție, astfel persoana în cauză a fost împiedicată să se adreseze unui tribunal. Or, textul art. 278¹ din Codul de procedură penală recunoaște expres dreptul persoanei ale cărei interese legitime au fost vătămăte (inclusiv persoana față de care s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală) de a se adresa justiției.

Față de cele arătate, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 alin. (1) și (6) din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 8 lit. a)—c) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Uniunea Națională a Barourilor din România în Dosarul nr. 798/288/2006 al Judecătoriei Râmnicu Vâlcea.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 7 iunie 2007.

PREȘEDINTE,
ION PREDESCU

Magistrat-asistent,
Florentina Geangu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 576

din 7 iunie 2007

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 393 alin. 1 din Codul de procedură penală

Ion Predescu	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător

Tudorel Toader	— judecător
Marinela Mincă	— procuror
Florentina Geangu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 393 alin. 1 din Codul de procedură penală,

excepție ridicată de Maricica Popa în Dosarul nr. 143/2006 al Curții Militare de Apel.

La apelul nominal răspunde partea Mihai Robert Burcescu, lipsind celelalte părți, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Partea prezentă solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, apreciind că dispozițiile legale criticate nu contravin prevederilor constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 16 martie 2007, pronunțată în Dosarul nr. 143/2006, **Curtea Militară de Apel a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 393 alin. 1 din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de Maricica Popa.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia apreciază că textul art. 393 alin. 1 din Codul de procedură penală contravine prevederilor art. 21 din Constituție, deoarece „nu permite persoanelor interesate să formuleze cerere de revizuire atunci când instanțele, judecând plângeri împotriva soluțiilor date de parchet, pronunță hotărâri judecătorești definitive și ireconciliabile”.

Curtea Militară de Apel apreciază că excepția de neconstituționalitate este nefondată.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul consideră că excepția este neîntemeiată, deoarece critica de neconstituționalitate vizează modalitatea de aplicare a dispozițiilor art. 393 alin. 1 din Codul de procedură penală de către instanța de judecată, aspect care nu formează obiectul competenței Curții Constituționale.

Avocatul Poporului arată că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, textele de lege criticate fiind în deplină concordanță cu dispozițiile constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate ridicată.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 393 alin. 1 din Codul de procedură penală, care are următorul cuprins: *„Hotărârile judecătorești definitive pot fi supuse revizurii atât cu privire la latura penală, cât și cu privire la latura civilă”*.

Autorul excepției susține că dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale cuprinse în art. 21 privind accesul liber la justiție.

Examinând excepția de neconstituționalitate ridicată, Curtea reține că revizuirea constituie o cale extraordinară de atac, reglementată de legiuitor în temeiul prerogativelor acordate acestuia de prevederile art. 126 alin. (2) din Constituție, republicată, potrivit cărora *„Competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege”*. Aceste dispoziții constituționale conferă legiuitorului competența exclusivă de a stabili procedura de judecată și îl îndrituiesc pe acesta ca, în considerarea unor situații deosebite, să stabilească reguli speciale de procedură, precum și modalități de exercitare a drepturilor procesuale, așa cum este și cazul reglementării privind hotărârile judecătorești supuse revizurii, realizată prin dispozițiile art. 393 alin. 1 din Codul de procedură penală.

Curtea constată că prin aceste dispoziții de lege, criticate de autoarea excepției de neconstituționalitate, nu se aduce atingere liberului acces la justiție, întrucât, așa cum a statuat în mod constant Curtea în jurisprudența sa, liberul acces la justiție semnifică faptul că orice persoană poate sesiza instanțele judecătorești în cazul în care consideră că drepturile, libertățile sau interesele sale legitime au fost încălcate, iar nu faptul că acest acces nu poate fi supus niciunei condiționări, competența de a stabili regulile de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești revenindu-i, așa cum s-a arătat, legiuitorului. Prevederile legale criticate, reglementând o cale de atac extraordinară împotriva hotărârilor judecătorești, nu îngădesc, ci permit liberul acces la justiție, în concordanță și cu dispozițiile art. 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, referitoare la dreptul la un recurs efectiv.

De altfel, Curtea observă că neconstituționalitatea textului de lege criticat este dedusă exclusiv din modul de aplicare a prevederilor legale privind revizuirea în cauza aflată pe rolul instanței. Astfel, motivele invocate în susținerea excepției demonstrează că, în realitate, obiectul criticii îl constituie această operațiune, pe care Curtea ar urma să o cenzureze. Or, exercitarea controlului asupra activității de aplicare în concret a normelor legale reprezintă atributul exclusiv al instanțelor judecătorești, Curtea Constituțională fiind competentă, potrivit art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, să *„se pronunțe numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată”*. Atât interpretarea conținutului unei norme juridice, cât și îndreptarea eventualelor erori de interpretare sunt de competența instanțelor judecătorești, în cadrul căilor de atac prevăzute de lege, pe care, de altfel, autoarea excepției le-a promovat. Curtea constată în acest sens că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată în cadrul recursului declarat de Maricica Popa împotriva Sentinței nr. 110 din 8 septembrie 2006, pronunțată de Tribunalul Militar Teritorial București în Dosarul nr. 132/2006, prin care s-a dispus respingerea, ca inadmisibilă, a cererii de revizuire formulate de aceasta.

Față de cele arătate, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 alin. (1) și (6) din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 393 alin. 1 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Maricica Popa în Dosarul nr. 143/2006 al Curții Militare de Apel.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 7 iunie 2007.

PREȘEDINTE,
ION PREDESCU

Magistrat-asistent,
Florentina Geangu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 577

din 7 iunie 2007

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 138 alin. (3)
din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței

Ion Predescu	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Antonia Constantin	— procuror
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 138 alin. (3) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, excepție ridicată de instanță, din oficiu, în Dosarul nr. 4.338/2004 al Tribunalului Comercial Mureș – Judecătorul-sindic.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 20 martie 2007, pronunțată în Dosarul nr. 4.338/2004, **Tribunalul Comercial Mureș – Judecătorul-sindic a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 138 alin. (3) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței**, excepție ridicată de instanță, din oficiu.

În motivarea excepției de neconstituționalitate **Tribunalul Comercial Mureș – Judecătorul-sindic** apreciază că reglementarea cuprinsă în art. 138 alin. (3) din Legea nr. 85/2006 este unică în legislația românească prin aceea că instanța competentă să soluționeze o cerere în materie civilă sau comercială trebuie să autorizeze în prealabil partea reclamantă să introducă respectiva cerere. Astfel, pentru a câștiga dreptul de a sesiza instanța cu cererea de chemare în judecată, comitetul creditorilor trebuie să demonstreze întrunirea a două condiții cumulative, fapt ce este de natură a-i îngreuna accesul liber la justiție. Pe de altă parte, judecătorul-sindic este

pus în situația ca într-o procedură necontencioasă, desfășurată fără citarea părților (cererea de autorizare fiind soluționată conform art. 331—339 din Codul de procedură civilă), să decidă asupra unor aspecte incompatibile cu această procedură, cum ar fi excepția de prescripție a dreptului la acțiune.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului apreciază că dispozițiile legale criticate aduc atingere principiului constituțional al accesului liber la justiție și al dreptului la un proces echitabil, deoarece, prin condiționarea introducerii cererii de autorizarea prealabilă a judecătorului-sindic, se restrânge dreptul comitetului creditorilor de a formula acțiunea prevăzută de art. 138 alin. (1).

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate ridicată.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 138 alin. (3) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 359 din 21 aprilie 2006, text de lege care are următorul conținut: „*Comitetul creditorilor poate cere judecătorului-sindic să fie autorizat să introducă acțiunea prevăzută la alin. (1), dacă administratorul judiciar sau lichidatorul a omis să indice, în raportul său asupra cauzelor insolvenței, persoanele culpabile de starea de insolvență a*

patrimoniului debitorului persoană juridică ori dacă acesta a omis să formuleze acțiunea prevăzută la alin. (1) și răspunderea persoanelor la care se referă alin. (1) amenință să se prescrie.”

Autorul excepției susține că dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 21 alin. (1) și (3) care consacră liberul acces la justiție și dreptul la un proces echitabil, precum și ale art. 124 alin. (2), potrivit cărora „*Justiția este unică, imparțială și egală pentru toți*”.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile legale criticate condiționează autorizarea comitetului de creditori de a introduce acțiunea de stabilire a răspunderii patrimoniale a persoanelor membre ale organelor de supraveghere din cadrul societății sau de conducere, precum și a oricăror alte persoane, de îndeplinirea celor două condiții cumulative prevăzute de lege, și anume, prima, ca administratorul judiciar sau lichidatorul să fi omis să indice, în raportul său asupra cauzelor insolvenței, persoanele culpabile de starea de insolvență a patrimoniului debitorului persoană juridică ori ca acesta să fi omis să formuleze acțiunea și, respectiv a doua condiție, răspunderea persoanelor la care se referă legea amenință să se prescrie. Așadar, legea instituie două condiții prealabile de admisibilitate a acțiunii, după verificarea cărora instanța poate proceda la analiza pe fond a cauzelor care au generat starea de insolvență a debitorului.

Pe de altă parte, Curtea constată că dispozițiile legale criticate au ca scop, ca de altfel întreaga procedură instituită prin Legea nr. 85/2006, acoperirea pasivului debitorului aflat în insolvență și, în același timp, pe un plan mai general, asanarea mediului comercial, ceea ce corespunde obligației statului înscrise în art. 135 alin. (2) lit. a) din Constituție. Specificul procedurii a impus adoptarea unor reguli de procedură speciale,

care derogă de la normele dreptului comun, stabilirea acestora constituind atributul exclusiv al legiuitorului, potrivit prevederilor art. 126 alin. (2) din Constituție. În acest context, acțiunea de stabilire a răspunderii patrimoniale a persoanelor prevăzute de lege poate fi supusă anumitor condiții restrictive, întrucât nu reprezintă o acțiune de sine stătătoare, ci o cerere incidentă care intervine într-un cadru procesual preexistent, respectiv cel declanșat prin cererea privind inițierea procedurii insolvenței, introdusă în temeiul art. 26 din Legea nr. 85/2006, așadar *in limine litis*. Mai mult, condițiile reglementate de art. 138 alin. (3) din lege sunt justificate și de intenția legiuitorului de a atribui comitetului creditorilor o calitate procesuală activă subsidiară, circumstanțiată de lipsa de diligență a titularilor acestei acțiuni, și anume administratorul judiciar sau lichidatorul.

Așa fiind, Curtea consideră că, în această materie, ca, de altfel, oriunde legiuitorul a condiționat valorificarea unui drept de îndeplinirea anumitor cerințe și respectarea anumitor proceduri, nu s-a operat în acest fel cu intenția de a restrânge accesul liber la justiție, de care, în mod evident, cel interesat a beneficiat în cadrul termenului legal instituit, ci, exclusiv, pentru a instaura un climat de ordine, indispensabil, în vederea exercitării dreptului constituțional prevăzut de art. 21, asigurând protecția drepturilor și intereselor legitime ale tuturor părților. De altfel, Curtea a statuat în mod constant că reglementarea de către legiuitor, în limitele competenței ce i-a fost conferită prin Constituție, a condițiilor de exercitare a unui drept, subiectiv sau procesual, nu constituie o restrângere a exercițiului acestuia, ci doar o modalitate eficientă de a preveni exercitarea sa abuzivă, în detrimentul altor titulari de drepturi, în egală măsură ocrotite.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 138 alin. (3) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, excepție ridicată de instanță, din oficiu, în Dosarul nr. 4.338/2004 al Tribunalului Comercial Mureș – Judecătorul-sindic. Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 7 iunie 2007.

PREȘEDINTE,
ION PREDESCU

Magistrat-asistent,
Mihaela Senia Costinescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 578

din 7 iunie 2007

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 327 alin. 3 din Codul de procedură penală

Ion Predescu — președinte
Nicolae Cochinescu — judecător
Acsinte Gaspar — judecător
Kozsokár Gábor — judecător
Petre Ninosu — judecător
Șerban Viorel Stănoiu — judecător
Tudorel Toader — judecător

Marinela Mincă — procuror
Florentina Geangu — magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 327 alin. 3 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Berecki Marton Attila în Dosarul nr. 5.943/2004 al Judecătoriei Târgu Mureș.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, făcând referire la jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 20 martie 2007, pronunțată în Dosarul nr. 5.943/2004, **Judecătoria Târgu Mureș a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 327 alin. 3 din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de Berecki Marton Attila într-o cauză având ca obiect soluționarea unei cauze penale.

În **motivarea excepției de neconstituționalitate** autorul acesteia susține că prin dispozițiile legale criticate sunt încălcate prevederile constituționale ale art. 24 alin. (1) referitoare la garantarea dreptului la apărare. În acest sens, autorul excepției arată că declarația dată de martor în faza de urmărire penală nu are relevanță juridică și nu poate echivala cu o depoziție propriu-zisă, câtă vreme procedura de audiere a martorilor în prima fază a procesului penal nu este publică, orală și contradictorie, iar inculpatul (sau apărătorul său), nefiind prezent la administrarea unei astfel de probe, nu-și poate face o apărare eficientă, întrucât nu poate pune întrebări martorului.

Judecătoria Târgu Mureș apreciază că excepția de neconstituționalitate invocată este neîntemeiată.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul consideră că dispozițiile legale criticate nu contravin prevederilor constituționale, așa cum a statuat și Curtea Constituțională în jurisprudența sa.

Avocatul Poporului consideră că dispozițiile legale criticate nu afectează dreptul la apărare, întrucât inculpatul a avut posibilitatea să cunoască declarația dată de martor în cursul urmăririi penale, fie prin apărătorul ales, fie cu ocazia prezentării materialului de urmărire penală. De asemenea, când inculpatul

se consideră prejudiciat, poate folosi împotriva hotărârii judecătorești căile de atac prevăzute de lege, beneficiind, așadar, de toate garanțiile procesuale pentru realizarea dreptului la apărare.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate ridicată.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 327 alin. 3 din Codul de procedură penală, cu denumirea marginală — *Ascultarea martorului, expertului sau interpretului*, care are următorul conținut: „*Dacă ascultarea vreunuia dintre martori nu mai este posibilă, instanța dispune citirea depoziției date de acesta în cursul urmăririi penale și va ține seama de ea la judecarea cauzei.*”

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile art. 327 alin. 3 din Codul de procedură penală au mai fost supuse controlului instanței de contencios constituțional prin raportare la aceleași dispoziții din Legea fundamentală invocate și în prezenta cauză și cu motivări similare. Astfel, prin Decizia nr. 275 din 26 iunie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 565 din 6 august 2003, și Decizia nr. 918 din 14 decembrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 50 din 23 ianuarie 2007, Curtea a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate pentru considerentele acolo arătate.

Deoarece până în prezent nu au intervenit elemente noi de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, considerentele deciziilor menționate mai sus își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

Față de cele arătate, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 alin. (1) și (6) din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 327 alin. 3 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Berecki Marton Attila în Dosarul nr. 5.943/2004 al Judecătoriei Târgu Mureș.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 7 iunie 2007.

PREȘEDINTE,
ION PREDESCU

Magistrat-asistent,
Florentina Geangu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 579

din 7 iunie 2007

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 397, art. 399 și art. 401 din Codul de procedură penală

Ion Predescu	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Marinela Mincă	— procuror
Florentina Geangu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 397, art. 399 și art. 401 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Alexandru Rădulescu în Dosarul nr. 25.294/3/2006 al Curții de Apel București – Secția I penală.

La apelul nominal răspunde autorul excepției. Procedura este legal îndeplinită.

Având cuvântul pe fond, autorul excepției solicită admiterea acesteia, expunând, pe larg, motivele de neconstituționalitate invocate în fața instanței de fond. Depune la dosar concluzii scrise.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, făcând referire la jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 13 martie 2007, pronunțată în Dosarul nr. 25.294/3/2006, **Curtea de Apel București – Secția I penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 397, art. 399 și art. 401 din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de Alexandru Rădulescu.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că prevederile art. 397, art. 399 și art. 401 din Codul de procedură penală contravin dispozițiilor constituționale privind accesul liber la justiție, deoarece cererea de revizuire se adresează parchetului, iar nu instanței de judecată.

Curtea de Apel București – Secția I penală apreciază că dispozițiile legale invocate nu aduc atingere principiului liberului acces la justiție.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Avocatul Poporului arată că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, textele de lege criticate fiind în deplină concordanță cu dispozițiile constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate ridicată.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la

prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 397, art. 399 și art. 401 din Codul de procedură penală, care au următorul conținut:

— Art. 397: „*Cererea de revizuire se adresează procurorului de la parchetul de pe lângă instanța care a judecat cauza în primă instanță.*

Cererea se face în scris, cu arătarea cazului de revizuire pe care se întemeiază și a mijloacelor de probă în dovedirea acestuia.

Dacă cererea nu îndeplinește condițiile arătate în alin. 2, procurorul cheamă persoana care a făcut cererea, în vederea completării sau precizării acesteia.”;

— Art. 399: „*După introducerea cererii de revizuire procurorul ascultă, dacă este cazul, potrivit art. 397 alin. 3, persoana care solicită revizuirea. În cazul când este necesară efectuarea de cercetări pentru a verifica temeinicia cererii de revizuire, procurorul dispune aceasta prin ordonanță.*

Totodată, procurorul cere, dacă este necesar, dosarul cauzei.

Pentru efectuarea actelor de cercetare procurorul poate delega organul de cercetare penală. Dispozițiile art. 217 alineatul ultim sunt aplicabile.

Termenul de efectuare a actelor de cercetare este de 2 luni și curge de la data introducerii cererii de revizuire.

După efectuarea cercetărilor, procurorul înaintează întregul material împreună cu concluziile sale instanței competente.”;

— Art. 401: „*Competentă să judece cererea de revizuire este instanța care a judecat cauza în primă instanță. Când temeiul cererii de revizuire constă în existența unor hotărâri ce nu se pot concilia, competența se determină potrivit dispozițiilor art. 35”.*

Prevederile din Legea fundamentală pretins încălcate sunt cele ale art. 21 referitoare la accesul liber la justiție.

Examinând excepția de neconstituționalitate ridicată, se constată că dispozițiile art. 397, art. 399 și art. 401 din Codul de procedură penală, instituind reguli privind modul de soluționare a cererii de revizuire, nu sunt de natură să îngreuească dreptul părților de a se adresa justiției pentru apărarea drepturilor, libertăților și intereselor lor legitime și de a beneficia de un proces echitabil. Legislația procesual penală prevede suficiente garanții pentru asigurarea accesului liber la justiție, astfel, după efectuarea cercetărilor pentru verificarea temeiniciei cererii de revizuire, procurorul înaintează întregul material împreună cu concluziile sale instanței competente. De asemenea, potrivit dispozițiilor art. 403 din Codul de procedură penală, instanța, ascultând concluziile procurorului și ale părților, examinează dacă cererea de revizuire este făcută în condițiile prevăzute de lege și dacă din probele strânse în cursul cercetării efectuate de procuror rezultă date suficiente pentru admiterea în principiu.

În concluzie, din dispozițiile art. 397 – 406 din Codul de procedură penală rezultă faptul că este obligatorie sesizarea instanței de judecată, care, după verificarea probelor existente sau după administrarea de probe noi, se va pronunța cu privire la temeinicia cererii de revizuire.

Justificarea prezenței organelor de urmărire penală în procedura revizuirii se explică prin specificul acestei căi de atac, al cărui scop îl constituie repararea erorilor judiciare de fapt cuprinse în hotărârile judecătorești definitive. Calea de atac a revizuirii presupune reluarea procesului penal din faza de urmărire penală, restabilirea adevărului putând duce la o altă soluționare a cauzei decât cea dispusă anterior, fiind necesar ca și în această situație fazele procesului penal să fie respectate.

Pe cale de consecință, contrar susținerilor autorului excepției, prevederile art. 397, art. 399 și art. 401 din Codul de

procedură penală nu aduc atingere principiului liberului acces la justiție, întreaga activitate desfășurată de procuror și de organele de urmărire penală, precum și întregul probatoriu administrat fiind supuse controlului instanței judecătorești.

În sensul celor arătate, Curtea s-a pronunțat prin Decizia nr. 155 din 27 februarie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 186 din 19 martie 2007.

Deoarece până în prezent nu au intervenit elemente noi de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, considerentele deciziei menționate mai sus își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

Față de cele arătate, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 alin. (1) și (6) din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 397, art. 399 și art. 401 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Alexandru Rădulescu în Dosarul nr. 25.294/3/2006 al Curții de Apel București – Secția I penală.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 7 iunie 2007.

PREȘEDINTE,
ION PREDESCU

Magistrat-asistent,
Florentina Geangu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 580

din 7 iunie 2007

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 16 și art. 278¹ alin. 4, 6 și 7 din Codul de procedură penală

Ion Predescu	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Marinela Mincă	— procuror
Florentina Geangu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 16 și art. 278¹ alin. 4, 6 și 7 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Ioana Butum, Rose Marie Mândru, Corina Ion Mădălina, Daniel Stanciu, Florin Mihăiță Tuțu, Mirela Avădaniei, Constantin Tănase și Octavia Maria Căpâlneanu în Dosarul nr. 22.345/1/2005 al Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția penală.

La apelul nominal răspunde, pentru autorii excepției, avocatul ales, lipsind celelalte părți, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Având cuvântul, reprezentantul autorilor excepției solicită admiterea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 16 și art. 278¹ alin. 4, 6 și 7 din Codul de procedură penală, reiterând argumentele expuse în fața instanței de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, făcând referire la jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 26 februarie 2007, pronunțată în Dosarul nr. 22.345/1/2005, **Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 16 și art. 278¹ alin. 4, 6 și 7 din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de Ioana Butum, Rose Marie Mândru, Corina Ion Mădălina, Daniel Stanciu, Florin Mihăiță Tuțu, Mirela Avădaniei, Constantin Tănase și Octavia Maria Căpâlneanu cu prilejul soluționării plângerii formulate împotriva ordonanței procurorului de neîncepere a urmăririi penale.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia apreciază că prevederile art. 16 și art. 278¹ alin. 4, 6 și 7 din Codul de procedură penală contravin dispozițiilor art. 16 alin. (1), art. 20 alin. (2), art. 21 și art. 53 din Constituție, precum și art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. În acest sens, s-a susținut că textele de lege criticate nu permit celui care a formulat plângerea

împotriva rezoluțiilor sau ordonanțelor procurorului de netrimiteră în judecată:

— să administreze proba cu martori, soluționarea plângerii urmând a se face pe baza actelor dosarului și a eventualelor înscrisuri noi prezentate;

— să își valorifice dreptul de a solicita despăgubiri civile, precum și dreptul de a solicita tragerea la răspundere civilă a părții responsabile civilmente, câtă vreme, în astfel de cazuri, nu se citează, potrivit art. 278¹ alin. 4 din Codul de procedură penală, decât persoana față de care s-a dispus neînceperea urmăririi penale, scoaterea de sub urmărire penală sau încetarea urmăririi penale, precum și persoana care a făcut plângerea, încălcându-se astfel dreptul de acces la justiție, dreptul la un proces echitabil, precum și principiul egalității în drepturi a cetățenilor, consacrate de normele constituționale și de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția penală apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul consideră că dispozițiile legale criticate nu contravin prevederilor constituționale, așa cum a statuat și Curtea Constituțională în jurisprudența sa.

Avocatul Poporului arată că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, textele de lege criticate fiind în deplină concordanță cu dispozițiile constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate ridicată.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile autorilor excepției, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

— Art. 16: „*Introducerea în procesul penal a persoanei responsabile civilmente poate avea loc, la cerere sau din oficiu, fie în cursul urmăririi penale, fie în fața instanței de judecată până la citirea actului de sesizare.*

Persoana responsabilă civilmente poate interveni în procesul penal până la terminarea cercetării judecătorești la prima instanță, luând procedura din stadiul în care se află în momentul intervenției.

Partea responsabilă civilmente are, în ce privește acțiunea civilă, toate drepturile pe care legea le prevede pentru învinuit sau inculpat.”

— Art. 278¹ alin. 4, 6 și 7: „*Persoana față de care s-a dispus neînceperea urmăririi penale, scoaterea de sub urmărire penală sau încetarea urmăririi penale, precum și persoana care a făcut plângerea se citează. Neprezentarea acestor persoane, legal citate, nu împiedică soluționarea cauzei. Când judecătorul consideră că este absolut necesară prezența persoanei lipsă, poate lua măsuri pentru prezentarea acesteia. [...]*

La termenul fixat pentru judecarea plângerii, judecătorul dă cuvântul persoanei care a făcut plângerea, persoanei față de care s-a dispus neînceperea urmăririi penale, scoaterea de sub

urmărire penală sau încetarea urmăririi penale și apoi procurorului. [...]

Judecătorul, soluționând plângerea, verifică rezoluția sau ordonanța atacată, pe baza lucrărilor și a materialului din dosarul cauzei și a oricăror înscrisuri noi prezentate.”

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că limitarea mijloacelor de probă care pot fi administrate la judecarea plângerii împotriva rezoluțiilor sau a ordonanțelor procurorului de netrimiteră în judecată, realizată prin dispozițiile art. 278¹ alin. 7 din Codul de procedură penală, este justificată având în vedere natura juridică a acestei plângeri, care nu vizează judecarea propriu-zisă a cauzei penale, ci constituie un mijloc procedural prin care se realizează un examen al rezoluției sau al ordonanței procurorului atacate, sub aspectul legalității acesteia.

Ca urmare, este firesc ca, în vederea soluționării plângerii, instanța să verifice pe baza lucrărilor și a materialului existente în dosarul cauzei, care au fost avute în vedere de procuror la emiterea ordonanței sau a rezoluției de netrimiteră în judecată atacate, dacă această soluție a fost sau nu dispusă cu respectarea dispozițiilor legale.

Pe cale de consecință, dispozițiile art. 278¹ alin. 7 din Codul de procedură penală nu încalcă prevederile constituționale și dispozițiile internaționale invocate în motivarea excepției, legiuitorul reglementând instituția plângerii în fața judecătorului împotriva rezoluției sau ordonanței procurorului de netrimiteră în judecată ca un răspuns la necesitatea garantării unei exercitări neîngrădite a dreptului de acces liber la justiție al oricărei persoane, pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime.

Totodată, Curtea constată că dispozițiile art. 278¹ alin. 4 și alin. 6 din Codul de procedură penală (care prevăd persoanele care se citează la soluționarea plângerii împotriva rezoluțiilor sau ordonanțelor procurorului de netrimiteră în judecată) ori ale art. 16 din același Cod (privind introducerea în procesul penal a persoanei responsabile civilmente) nu încalcă prevederile constituționale invocate, ele reprezentând o garanție a realizării dreptului de acces liber la justiție.

Stabilirea unor reguli speciale de procedură în cazul judecării plângerii împotriva rezoluției sau ordonanței procurorului de netrimiteră în judecată, precum și a unor reguli privitoare la persoanele care se citează în astfel de cauze, respectiv persoana față de care s-a dispus neînceperea urmăririi penale, scoaterea de sub urmărire penală sau încetarea urmăririi penale, precum și persoana care a făcut plângerea, ori regula conform căreia singurele probe admise sunt înscrisurile noi, este realizată de legiuitor în exercitarea competenței sale constituționale. Astfel, potrivit art. 126 alin. (2) din Legea fundamentală, legiuitorul poate institui reguli speciale de procedură, ca modalități de exercitare a drepturilor procedurale, principiul liberului acces la justiție presupunând posibilitatea neîngrădită a celor interesați de a utiliza aceste proceduri, însă în formele și modalitățile instituite de lege.

Curtea constată că dispozițiile art. 278¹ alin. 7 din Codul de procedură penală au mai fost supuse controlului instanței de contencios constituțional, prin raportare la aceleași prevederi din Legea fundamentală invocate și în prezenta cauză și cu motivări similare. Astfel, de exemplu, prin Decizia nr. 54 din 26 ianuarie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 162 din 21 februarie 2006, Curtea a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate pentru considerentele acolo arătate.

Deoarece până în prezent nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, considerentele deciziei menționate mai sus își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

Față de cele arătate, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 alin. (1) și (6) din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 16 și art. 278¹ alin. 4, 6 și 7 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Ioana Butum, Rose Marie Mândru, Corina Ion Mădălina, Daniel Stanciu, Florin Mihăiță Tuțu, Mirela Avădaniu, Constantin Tănase și Octavia Maria Căpârneanu în Dosarul nr. 22.345/1/2005 al Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția penală.
Definitivă și general obligatorie.
Pronunțată în ședința publică din data de 7 iunie 2007.

PREȘEDINTE,
ION PREDESCU

Magistrat-asistent,
Florentina Geangu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 581

din 7 iunie 2007

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278 și art. 278¹ alin. 8 lit. a) din Codul de procedură penală

Ion Predescu	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Serban Viorel Stănoiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Marinela Mincă	— procuror
Florentina Geangu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278 și art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Valentin Pop în Dosarul nr. 246/219/2006 al Judecătoria Dej.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, făcând referire la jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 1 martie 2007, pronunțată în Dosarul nr. 246/219/2006, **Judecătoria Dej a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278 și art. 278¹ alin. 8 lit. a) din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de Valentin Pop.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că textele de lege criticate sunt neconstituționale, întrucât este supusă controlului judecătoresc doar soluția de neîncepere a urmăririi penale, precum și pentru că „neparcurgerea procedurii prevăzute de art. 278 din Codul de procedură penală constituie un fine de neprimire a plângerii de către instanța competentă să judece în fond cauza”. Referitor la dispozițiile art. 278¹ alin. 8 lit. a) din Codul de procedură penală, se susține că încalcă normele constituționale și din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale invocate, deoarece „dau dreptul instanței de judecată să nu administreze

nemijlocit probe, ceea ce are drept consecință încălcarea principiului egalității și imparțialității justiției”. Se mai arată că „restrângerea căii de atac doar la recurs este neconstituțională și permite instanțelor judecătorești să nu judece fondul cauzei, de asemenea, permite să restrângă și calea de atac a revizurii”.

Judecătoria Dej apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Avocatul Poporului arată că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, textele de lege criticate fiind în deplină concordanță cu dispozițiile constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate ridicată.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 278 și art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală, astfel cum au fost modificate prin Legea nr. 356/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 677 din 7 august 2006, și au următorul cuprins:

— Art. 278 (Plângerea contra actelor procurorului):
„*Plângerea împotriva măsurilor luate sau a actelor efectuate de procuror ori efectuate pe baza dispozițiilor date de acesta se rezolvă de prim-procurorul parchetului sau, după caz, de procurorul general al parchetului de pe lângă curtea de apel ori*

de procurorul șef de secție al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

În cazul când măsurile și actele sunt ale prim-procurorului ori ale procurorului general al parchetului de pe lângă curtea de apel sau ale procurorului șef de secție al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție ori au fost luate sau efectuate pe baza dispozițiilor date de către aceștia, plângerea se rezolvă de procurorul ierarhic superior.

În cazul rezoluției de neîncepere a urmăririi penale sau al ordonanței ori, după caz, al rezoluției de clasare, de scoatere de sub urmărire penală sau de încetare a urmăririi penale, plângerea se face în termen de 20 de zile de la comunicarea copieii de pe ordonanță sau rezoluție persoanelor interesate, potrivit art. 228 alin. 6, art. 246 alin. 1 și art. 249 alin. 2.

Rezoluțiile sau ordonanțele prin care se soluționează plângerile împotriva rezoluțiilor sau ordonanțelor de neîncepere a urmăririi penale, de clasare, de scoatere de sub urmărire penală ori de încetare a urmăririi penale, se comunică persoanei care a făcut plângerea și celorlalte persoane interesate.

Dispozițiile art. 275—277 se aplică în mod corespunzător.”

— Art. 278¹ (Plângerea în fața judecătorului împotriva rezoluțiilor sau ordonanțelor procurorului de netrimitere în judecată) alin. 8 lit. a): „Judecătorul pronunță una dintre următoarele soluții: a) respinge plângerea, prin sentință, ca tardivă sau inadmisibilă ori, după caz, ca nefondată, menținând rezoluția sau ordonanța atacată”.

Dispozițiile constituționale pretins încălcate sunt cuprinse în art. 16 privind egalitatea în drepturi, în art. 21 privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, în art. 24 privind dreptul la apărare, în art. 53 referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, în art. 124 privind înfăptuirea justiției, în art. 129 privind folosirea căilor de atac, în art. 131 privind rolul Ministerului Public, cu raportare la art. 6, 13 și 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care reglementează dreptul la un proces echitabil, dreptul la un recurs efectiv în fața unei instanțe naționale, respectiv interzicerea discriminării.

Examinând excepția de neconstituționalitate astfel cum a fost formulată, Curtea constată că aceasta este neîntemeiată.

Contrar susținerilor autorului excepției, prevederile legale ce fac obiectul excepției sunt expresia unor dispoziții cuprinse în Legea fundamentală. Astfel, art. 278 din Codul de procedură penală, care reglementează plângerea împotriva actelor procurorului, constituie concretizarea dispozițiilor constituționale privind rolul Ministerului Public și dă expresie principiului controlului ierarhic ce guvernează activitatea procurorilor, prevăzută de art. 132 alin. (1) din Legea fundamentală. Art. 278¹ din Codul de procedură penală, care reglementează posibilitatea formulării plângerii la instanța de judecată împotriva acelor acte prin care procurorul soluționează cauza penală fără ca aceasta să mai ajungă în fața instanței, reprezintă concretizarea prevederilor constituționale ce stabilesc liberul acces la justiție și dreptul la un proces echitabil.

Față de cele arătate, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 alin. (1) și (6) din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278 și art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Valentin Pop în Dosarul nr. 246/219/2006 al Judecătoriei Dej.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 7 iunie 2007.

PREȘEDINTE,
ION PREDESCU

Magistrat-asistent,
Florentina Geangu

Aceste texte de lege nu cuprind privilegiile sau discriminări în raport cu criteriile egalității în drepturi prevăzute de art. 4 din Legea fundamentală, orice persoană vătămată în drepturile sale prin măsuri sau acte ale procurorului având posibilitatea să promoveze împotriva acestora căile de atac prevăzute de lege, iar, în acest cadru, să beneficieze de toate garanțiile specifice dreptului la apărare. Așa fiind, criticile formulate în raport cu dispozițiile art. 16 din Legea fundamentală privind egalitatea în drepturi, ale art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale privind interzicerea discriminării și ale art. 24 din Constituție privind dreptul la apărare sunt neîntemeiate.

Întrucât textele de lege criticate nu pun în discuție restrângeri ale exercițiului unor drepturi sau libertăți constituționale, art. 53 din Legea fundamentală nu are incidență în cauză.

De altfel, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională s-a pronunțat prin numeroase decizii asupra constituționalității art. 278 și art. 278¹ alin. 8 lit. a) din Codul de procedură penală, în raport cu dispoziții constituționale și din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale invocate și în prezenta cauză.

Astfel, de exemplu, prin Decizia nr. 301 din 9 iunie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 689 din 1 august 2005, și prin Decizia nr. 540 din 7 decembrie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 15 din 5 ianuarie 2005, Curtea a respins excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278 din Codul de procedură penală, statuând, pentru considerentele acolo reținute, că acest text de lege nu încalcă prevederile art. 21 din Legea fundamentală și nici pe cele ale art. 6 și 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, privind liberul acces la justiție și dreptul la un proces echitabil.

De asemenea, prin Decizia nr. 228 din 7 martie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 332 din 13 aprilie 2006, Curtea a respins excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 278¹ alin. 8 lit. a) din Codul de procedură penală, reținând că acest text de lege nu încalcă dispozițiile constituționale ale art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil și nici pe cele ale art. 124 alin. (2) privind unicitatea, imparțialitatea și egalitatea justiției. În cuprinsul deciziei menționate, Curtea a reținut următoarele: „Faptul că, potrivit art. 278¹ alin. 8 lit. a) din Codul de procedură penală, după judecarea plângerii împotriva soluției procurorului, instanța pronunță la rândul ei o hotărâre prin care menține această soluție nu poate fi caracterizat ca o împiedicare a accesului la justiție, respectiv o încălcare a dreptului la un proces echitabil, dat fiind că hotărârea aparține în acest caz înseși justiției, iar partea nemulțumită are deschise, tot în justiție, căile de atac prevăzute de lege.”

Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea jurisprudenței Curții, cele statuate în deciziile mai sus menționate își păstrează valabilitatea.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 586

din 19 iunie 2007

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 1 și 2 din Codul de procedură penală

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocar	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Marinela Mincă	— procuror
Claudia-Margareta Krupenschi	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 1 și 2 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Lăcrămioara Dorina Vasilica în Dosarul nr. 6.201/2006 al Judecătoriei Iași.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții dă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției ca neîntemeiată, invocând în acest sens jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 6 decembrie 2006, pronunțată în Dosarul nr. 6.201/2006, **Judecătoria Iași a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 278¹ alin. 1 și 2 din Codul de procedură penală**. Excepția a fost ridicată de Lăcrămioara Dorina Vasilica în dosarul cu numărul de mai sus, având ca obiect soluționarea unei cauze penale.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul arată că prevederile legale menționate încalcă principiile constituționale ale egalității cetățenilor în fața legii și ale egalității în fața justiției, ale liberului acces la justiție și la folosirea căilor de atac, precum și reglementările referitoare la rolul Ministerului Public în activitatea judiciară, dreptul internațional și dreptul intern și tratatele internaționale privind drepturile omului. De asemenea, sunt invocate și prevederile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, referitoare la dreptul la un proces echitabil, și ale art. 13 din aceasta, referitoare la dreptul la un recurs efectiv.

În acest sens, autorul excepției susține că, de vreme ce plângerea adresată instanței are ca obiect soluțiile de netrimitere în judecată dispuse de procuror, ar trebui ca termenul pentru atacarea soluției procurorului ierarhic superior să curgă tot de la comunicarea ordonanței sau rezoluției pronunțate de acesta din urmă. Cu alte cuvinte, partea interesată este lipsită de accesul la justiție, din culpa ori neglijența procurorului ierarhic superior care nu comunică soluția. Așa fiind, partea așteptând rezolvarea plângerii potrivit art. 275—278 din Codul de procedură penală poate pierde termenul instituit de art. 278¹ alin. 1 din același cod și, pe cale de consecință, calea de atac la instanță.

Judecătoria Iași opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece dispozițiile legale criticate reprezintă tocmai o concretizare a prevederilor

care consacră liberul acces la justiție și dreptul la un proces echitabil.

De asemenea, trebuie înlăturată confuzia făcută de autorul excepției, și anume că plângerea adresată instanței de judecată privește rezoluțiile sau ordonanțele date de prim-procurorul parchetului sau, după caz, de procurorul general al parchetului de pe lângă curtea de apel ori de procurorul șef de secție al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, întrucât plângerea vizează rezoluția sau ordonanța inițială a procurorului de netrimitere în judecată. Așa fiind, nu se poate susține că persoana interesată este obligată să se adreseze instanței de judecată împotriva unui act care încă nu există.

În plus, prin instituirea unui termen înlăuntrul căruia persoana interesată se poate adresa judecătorului, nu se aduce atingere liberului acces la justiție, ci, dimpotrivă, conduce la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil, care reprezintă o componentă importantă a dreptului invocat în susținerea excepției.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Guvernul apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Indică, în acest sens, jurisprudența în materie a Curții Constituționale, de exemplu Decizia nr. 524 din 11 octombrie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 965 din 31 octombrie 2005, prin care instanța de contencios constituțional a respins excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 1 și 2 din Codul de procedură penală, reținând, pentru argumentele acolo expuse, că acestea reprezintă o concretizare a prevederilor constituționale privind accesul liber la justiție, și nu o încălcare a lor, așa cum susține autorul excepției și în prezenta cauză.

Avocatul Poporului a transmis punctul său de vedere în sensul că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece dispozițiile legale criticate se aplică în mod egal tuturor persoanelor aflate în ipoteza normei juridice, fără nicio discriminare pe criterii arbitrare, sens în care nu se poate susține că ar contraveni principiului egalității în drepturi și nici regulii constituționale potrivit căreia justiția este unică, imparțială și egală pentru toți.

De asemenea, prevederile art. 278¹ alin. 1 și 2 din Codul de procedură penală sunt menite tocmai să asigure liberul acces la justiție în cauzele în care parchetul a emis acte de netrimitere în judecată. Instituirea de către legiuitor a termenului de 20 de zile, în cadrul căruia persoana interesată poate face plângere împotriva soluției procurorului, dă expresie principiului celerității care guvernează desfășurarea procesului penal.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului și dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 278¹ alin. 1 și 2 din Codul de procedură penală, cu denumirea marginală „Plângerea în fața judecătorului împotriva rezoluțiilor sau ordonanțelor procurorului de netrimiteră în judecată”, care are următorul conținut:

„După respingerea plângerii făcute conform art. 275—278 împotriva rezoluției de neîncepere a urmăririi penale sau a ordonanței ori, după caz, a rezoluției de clasare, de scoatere de sub urmărire penală sau de încetare a urmăririi penale, date de procuror, persoana vătămată, precum și orice alte persoane ale căror interese legitime sunt vătămate pot face plângere, în termen de 20 de zile de la data comunicării de către procuror a modului de rezolvare, potrivit art. 277 și 278, la judecătorul de la instanța căreia i-ar reveni, potrivit legii, competența să judece cauza în primă instanță. Plângerea poate fi făcută și împotriva dispoziției de netrimiteră în judecată cuprinse în rechizitoriu.

În cazul în care prim-procurorul parchetului sau, după caz, procurorul general al parchetului de pe lângă curtea de apel, procurorul șef de secție al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție ori procurorul ierarhic superior nu a soluționat plângerea în termenul prevăzut în art. 277, termenul prevăzut în alin. 1 curge de la data expirării termenului inițial de 20 de zile.”

În motivarea excepției, autorul acesteia susține încălcarea prevederilor constituționale ale art. 16 alin. (1) referitoare la

egalitatea cetățenilor în fața legii, ale art. 21 alin. (1) și (3) privind liberul acces la justiție, ale art. 124 alin. (2) care consacră egalitatea în fața justiției, ale art. 11 referitoare la dreptul internațional și dreptul intern, ale art. 20 privind tratatele internaționale privind drepturile omului, ale art. 129 care prevăd dreptul la folosirea căilor de atac, ale art. 131 alin. (1) referitoare la rolul Ministerului Public în activitatea judiciară.

De asemenea, sunt invocate dispozițiile art. 6 privind dreptul la un proces echitabil și ale art. 13 referitoare la dreptul la un recurs efectiv, ambele din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile art. 278¹ alin. 1 și 2 din Codul de procedură penală au mai constituit în numeroase rânduri obiect al controlului de constituționalitate, prin raportare la aceleași texte constituționale și convenționale și cu o motivare asemănătoare. De exemplu, prin Decizia nr. 524 din 11 octombrie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 965 din 31 octombrie 2005, și Decizia nr. 95 din 13 februarie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 148 din 1 martie 2007, Curtea, respingând excepția, a reținut, în esență, că prin dispozițiile legale criticate nu se încalcă prevederile constituționale privind accesul liber la justiție, ci, dimpotrivă, se instituie accesul direct la justiție al persoanelor nemulțumite de soluțiile de netrimiteră în judecată date de procuror.

Întrucât față de cauzele soluționate prin deciziile indicate nu au intervenit elemente noi care să justifice schimbarea jurisprudenței Curții, cele statuate își păstrează valabilitatea și în prezentul dosar.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 1 și 2 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Lăcrămioara Dorina Vasilica în Dosarul nr. 6.201/2006 al Judecătoriei Iași.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 19 iunie 2007.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Claudia-Margareta Krupenschi

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 318.51.29/150, fax 318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru vânzări și relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 410.47.30, fax 410.77.36 și 410.47.23
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

